

Vedtak i Transportklagenemnda - Fly

Sammendrag

Krav om standarderstatning som følge av forsinkelse. Rolls Royce-fabrikasjonsfeil.

Dato

24.08.2020

Saksnummer

2019-04192

Tjenesteytere

Norwegian Air Shuttle

Klager har i det vesentlige anført

Klager skulle reise med DY7001 fra Oslo til New York den 1. september 2019. Planlagt avreise fra Oslo var kl. 19.30 og ankomst i New York kl. 09.30 den 2. september 2019. Imidlertid ble avgangen fra Oslo forsinket med 4 timer og 30 minutter, slik at avreise fra Oslo var klokken 00.00.

Klager krever standarderstatning på EUR 600 i henhold til EU-forordning 261/2004.

Tjenesteyterne har i det vesentlige anført

Norwegians flyvning DY7001 fra Oslo til New York 1. september 2019 var planlagt å skulle betjenes av et Boeing 787 Dreamliner-fly med registreringskode LN-LNE.

Norwegian har vist til at flyet ble forsinket med tre timer og 52 minutter. Dette skyldtes at The European Aviation Safety Agency (EASA) hadde utstedt et Airworthiness Directice, hvor det ble innført krav om inspeksjon av trykkompressorene og akslingene på Rolls-Royce Trent 1000 Package-B-motorene etter at Boeing hadde oppdaget et potensielt holdbarhetsproblem. Disse obligatoriske inspeksjonene fra EASA påvirket alle Norwegians flyvninger som skulle opereres av flytypene Boeing 787-8 og 787-9.

Produksjonsfeilen førte til at alle Boeing 787-8- og 787-9 Dreamliner-fly måtte gjennomgå avanserte tekniske inspeksjoner. De første inspeksjonene ble utført i løpet av høsten og vinteren 2018. Mot slutten av mars 2019, ble ytterligere inspeksjoner introdusert.

Direktivet utstedt av EASA innebærer at alle Rolls Royce Trent 1000-motorer må til inspeksjon etter spesifiserte aktivitetsintervaller. Den aktuelle flyvningen ble forsinket som følge av en slik inspeksjon.

På tidspunktet for når direktivet trådte i kraft, var det ikke spesifisert noen plan for når de individuelle maskinene måtte til inspeksjon. Det var derfor veldig utfordrende å kartlegge fremdriften og å legge en plan for å unngå driftsforstyrrelser.

I tilfeller hvor forstyrrelsen skyldes en ekstraordinær omstendighet, er flyselskapene unntatt fra kravet om å betale kompensasjon i henhold til EU-forordning 261/2004 artikkel 5 (3).

Det vises i den sammenheng til EU-domstolens avgjørelse i sak C-257/14 (van der Lans) avsnitt 38, som lyder slik: «visse tekniske feil [kan] være omfattet af sådanne usædvanlige omstændigheder. Dette er f.eks. tilfældet, hvis den konstruktør, der har konstrueret det berørte luftfartsselskabs flåde af luftfartøjer, eller en kompetent myndighed afdækker, at luftfartøjerne, selv om de allerede er i drift, er behæftet med en skjult fabrikationsmangel, der påvirker flysikkerheden».

I dette tilfellet har Norwegian truffet alle rimelige tiltak for å minimere forstyrrelsen.

Basert på det ovennevnte kan ikke Norwegian imøtekomme klagers krav om kompensasjon.

Nemnda bemerker

Norwegians flyvning DY7001 fra Oslo til New York den 1. september 2019 ble forsinket med tre timer og 52 minutter.

Forsinkelse som medfører at passasjerene kommer frem til det endelige bestemmelsesstedet mer enn tre timer etter det planlagte ankomsttidspunktet, gir rett til erstatning. Dette gjelder imidlertid ikke dersom flyselskapet godtgjør at forsinkelsen skyldes ekstraordinære omstendigheter som ikke kunne vært unngått selv om alle rimelige tiltak var truffet. Det vises til EU-forordning 261/2004 artikkel 6 jf. artikkel 7 jf. artikkel 5 nummer 3 og EU-domstolens avgjørelser i Sturgeon m.fl. mot Condor (C-402/07) og Nelson m.fl. mot Lufthansa (C-581/10 og C-629/10).

I dette tilfellet skyldtes forsinkelsen teknisk feil ved en type motorer som berørte Norwegians langdistansefly av typen Boeing 787-800 og 787-900. EU-domstolen har i avgjørelsen i C-257/14 (Van der Lans) vist til at tekniske feil som hovedregel ikke utgjør en ekstraordinær omstendighet i forordningens forstand. Skjulte fabrikasjonsfeil kan imidlertid anses som ekstraordinære omstendigheter.

Av den fremlagte dokumentasjonen fremgår det blant annet at Norwegian har mottatt et brev fra Rolls Royce vedrørende holdbarhetsproblemene for denne typen motorer. Det vises også til en kunngjøring fra Boeing. Motorproblemene ser ut til å være en skjult fabrikasjonsfeil som påvirker flysikkerheten, og det er nødvendig å iverksette diverse tiltak. Nemnda mener at fabrikasjonsfeilen må anses som en ekstraordinær omstendighet i forordningens forstand.

Spørsmålet er videre om flyselskapet har iverksatt alle rimelige tiltak for å unngå forsinkelsen. Flyene med motorer av typen Rolls Royce Trent 1000 TEN må inspiseres etter nærmere angitte aktivitetsintervaller. Nemnda viser til at problemet med motorene hadde vært kjent siden 2018, og at det på dette tidspunkt hadde gått over 6 måneder etter at direktivet trådte i kraft. Nemnda forutsetter derfor at det foreligger en forutberegnelighet for når disse inspeksjonene vil bli gjennomført og når det eventuelt vil oppstå uregelmessigheter. Norwegian kan imidlertid ikke vite hva resultatet av inspeksjonen vil bli.

Nemnda kan i dette tilfellet ikke ta stilling til om forsinkelsen skyldtes funn ved inspeksjonen. Nemnda mener at det er for dårlig forklart hva som skjedde med det aktuelle flyet. Nemnda kan derfor ikke se at det er godtgjort at alle rimelige tiltak er truffet for å unngå forsinkelsen. Klager har derfor krav på standardkompensasjon etter EU-forordningen.

Vedtak

Transportklagenemnda – fly anbefaler at Norwegian utbetaler standarderstatning på 600 euro til klager.

Nemndas representanter

Helen Andenæs Sekulic (leder)

Joachim Sponheim (SAS)

Kristoffer Sørli (Forbrukerrådet)

Maite de Geus-Cossard (Forbruker Europa)

Gøran Jenssen (Widerøe)